

Gdańsk, dnia 24 sierpnia 2011 r.

Trybunał Konstytucyjny
al. J. Ch. Szucha 12 a
00-918 Warszawa

Skarżący:

Muzeum
ul.
W

w imieniu którego skargę sporządził i wniósł
oraz którego reprezentuje
radca prawny Andrzej Drozd
(Gd 1316)

adres do korespondencji:

Kancelarie Radców Prawnych A. Drozd A. Stankiewicz A. Własów Sp.p.
ul. Dmowskiego 15/9, 80-243 Gdańsk

SKARGA KONSTYTUCYJNA

I. PRZEDMIOT SKARGI KONSTYTUCYJNEJ

Kwestionowany akt normatywny lub jego część:

Przepisy art. 271 § 1 oraz art. 273 ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny .

Zarzut niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej:

W ocenie Skarżącej przepisy art. 271 § 1 oraz 273 ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny w zakresie, w jakim nie przyznają statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

49 § 1 ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego, podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobę uprawnioną do wystawienia dokumentu – w szczególności dla którego dokument ma znaczenie prawne, którego sytuację prawną dokument opisuje lub determinuje, jest niezgodny z:

1. art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. ;
2. art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. ;
3. art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. .

II. PODSTAWY SKARGI KONSTYTUCYJNEJ

1. Orzeczenie organu władzy publicznej, z którym związane jest naruszenie praw i wolności konstytucyjnych:

Postanowienie Sądu Rejonowego w W Wydział II
Karny – Sekcja Postępowania Przygotowawczego z dnia kwietnia 2011 r., sygn. akt:

Prawa i wolności konstytucyjne naruszone:

Zaskarżone przepisy naruszają:

- a) zasadę prawa do sądu,
- b) zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych praw,
- c) zasadę sprawiedliwości społecznej,
- d) zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Ostateczny charakter orzeczenia, określonego w pkt II. 1:

Zgodnie z art. 519 k.p.k. skarga kasacyjna może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Wobec tego, iż w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w W Wydział II Karny – Sekcja Postępowania Przygotowawczego wydał na skutek zażalenia Skarżącego postanowienie utrzymujące w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w W , Wdział II Karny – Sekcja Postępowania Przygotowawczego z dnia lutego 2011 r., sygn. akt: w zakresie punktu 3, skarga kasacyjna nie mogła być wniesiona, czym wyczerpano drogę dla dochodzenia stosownych uprawnień.

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

Data doręczenia orzeczenia określonego w pkt. II.1:

Postanowienie Sądu Rejonowego w W , Wydział II
Karny – Sekcja Postępowania Przygotowawczego z dnia kwietnia 2011 r., sygn. akt:
, doręczone zostało wraz z uzasadnieniem dnia 24 maja 2011 r.

Argumenty, iż zakwestionowane regulacje stanowiły podstawę wydania orzeczenia

Fakt przyjęcia kwestionowanych regulacji za podstawę rozstrzygnięcia dokonanego przez Sąd Rejonowy w W , Wydział II Karny – Sekcja Postępowania Przygotowawczego wynika wprost z treści uzasadnienia postanowienia tegoż Sądu z dnia kwietnia 2011 r., sygn. akt

W przedmiotowym postanowieniu Sąd Rejonowy w W wyraźnie wskazał, iż w przypadku przestępstw z art. 271 § 1 k.k. oraz art. 273 k.k. dobrem prawnym bezpośrednio naruszonym w wyniku ich popełnienia jest wiarygodność dokumentów, jednakże podmiot, którego dotyczy treść tych dokumentów i którego sytuację prawną owa treść kształtuje, nie może być uznany za Pokrzywdzonego w rozumieniu art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

UZASADNIENIE

I. STAN FAKTYCZNY I PROCESOWY

a) Status Skarżącego

Jako Skarżący w niniejszej skardze występuje Pokrzywdzony przestępstwami określonymi w art. 271 § 1 k.k. oraz art. 273 k.k. – tj. Muzeum

Przedmiotowe dokumenty (zaświadczenia o treści ksiąg wieczystych, dalej: wieczystoksięgowe – opisane poniżej) poświadczające nieprawdę, którymi następnie posłużono się w postępowaniach sądowych i/lub administracyjnych, w sposób oczywisty determinowały i determinują sytuację prawną Skarżącego, przez co jego dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone przestępstwami określonymi w art. 271 § 1 k.k. oraz art. 273 k.k. Tym samym, nie sposób uznać, by poświadczanie w dokumentach nieprawdy oraz posługiwanie się takimi dokumentami na szkodę konkretnego podmiotu nie mogło nadawać mu statusu pokrzywdzonego w postępowaniu karnym. Trudno bowiem uzasadnić celowość ochrony prawnej samych dokumentów, skoro nie ma ona służyć ochronie dóbr (praw), których dokumenty dotyczą wprost.

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

Kolejnym uzasadnieniem dla przyznania Skarżącemu statusu pokrzywdzonego przedmiotowymi przestępstwami jest okoliczność, iż zaświadczenia wieczystoksięgowe poświadczające nieprawdę zostały wykorzystane w postępowaniach sądowych, w szczególności w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w W Wydział III Cywilny, sygn. akt: w sprawie o wydanie zbiorów Muzeum, tj. około muzealiów (o wartości szacowanej na złotych), gdzie Muzeum występuje jako pozwany, a stroną powodową jest osoba, dla której przedmiotowe dokumenty zostały wystawione i która przedmiotowe dokumenty wykorzystuje w celu wywołania niekorzystnych skutków prawnych wobec Skarżącego.

b) Wpływ dokumentów na sytuację prawną Skarżącego

Dokumenty, w których została poświadczona nieprawda, to zaświadczenia wieczystoksięgowe dotyczące następujących ksiąg hipotecznych (wieczystych):

- „D” z dnia -09-1990 r., -11-1990 r., -05-1993 r., -1997 r., -11-1997 r., -12-1997 r., -11-1998 r., -11-2000 r., -12-2004 r., -04-2007 r., -10-2008 r.;
- „K” z dnia -06-1990 r., -10-1995 r.;
- „O” z dnia -02-1991 r., -11-1993 r., -02-1995 r., -11-1995 r., -06-1997 r., -11-1997 r., -11-1998 r., -10-2008 r.

Dokumenty te odnoszą się do stanu obciążeń rzeczowych na składnikach mienia należących do 1944 r. do A B, a obecnie wchodzących w skład mienia publicznego (w tym mienia Skarżącego, Muzeum).

Zaświadczenie z dnia -11-1997 r., określające m.in. stan wpisów obciążeń (zabezpieczeń hipotecznych) ustanowionych przed 1939 r. na nieruchomości A B „D”, wydane zostało przez inspektora ds. ksiąg wieczystych Sądu Rejonowego w W, Wydział VI Ksiąg Wieczystych – M C – na wniosek jednego z powodów w ww. procesie przed Sądem Okręgowym w W Wydział III Cywilny, sygn. akt: W przedmiotowym zaświadczeniu poświadczono m.in., iż działy III i IV księgi hipotecznej „D

” wpisów obciążających nie zawierają, mimo że takie wpisy - m.in. hipotek na kwotę złp w złocie istniały w 1939 r. i następnie nigdy nie zostały wykreślone w sposób przewidziany prawem, wskutek czego do chwili obecnej figurują w wykazie hipotecznym tej księgi.

Niemal tożsama sytuacja miała miejsce w przypadku zaświadczenia z dnia -11-2000 r. wydanego ponownie przez tego samego inspektora ds. ksiąg wieczystych Sądu Rejonowego w W, Wydział VI Ksiąg Wieczystych – M C – na wniosek tego samego z powodów w sprawie przed Sądem Okręgowym w

Kancelaria Radców Prawnych

W Wydział III Cywilny, sygn. akt: Poświadcza się w nim, podobnie jak w zaświadczeniu opisanym powyżej, że działy III i IV księgi wieczystej „D” wpisów obciążających nie zawierają, co znowu jest okolicznością niezgodną z prawdą.

Szczegółowa analiza wpisów w wykazie hipotecznym księgi „D” ujawniła, że w dziale IV ("Hipoteki") istnieje szereg wpisów obciążeń hipotecznych, które nie zostały wykreślone. Mianowicie, w dziale IV księgi „D” istnieją następujące, niewykreślone wpisy hipotek na rzecz:

1. P :
 - nr - w kwocie zł w złocie
 - nr - w kwocie zł w złocie
 - nr - w kwocie zł w złocie
 - nr - w kwocie zł w złocie
2. B S.A.:
 - nr - w kwocie zł
 - nr - w kwocie zł
 - nr - w kwocie zł
 - nr - w kwocie zł
3. T w W :
 - nr - w kwocie ok. zł

Oprócz tego istnieją również niewykreślone wpisy rygorów obciążających w dziale III tej samej księgi (wpisy nr oraz). Wpisy te związane są z długami A B wobec T (nr i nr), a przede wszystkim z długami wobec P (hipoteki nr), reprezentującego interesy polskiego Skarbu Państwa.

Podobna sytuacja miała miejsce z zaświadczeniami określającymi stan wpisów obciążeń (zwłaszcza hipotek) ustanowionych na nieruchomości "O

". Zaświadczenie wydane zostało dnia -11-1998 r., po raz wtóry przez inspektora ds. ksiąg wieczystych Sądu Rejonowego w W Wydział VI Ksiąg Wieczystych - M C - na wniosek tego samego z powodów. Z tegoż zaświadczenia wynika, iż działy III i IV księgi wieczystej pod nazwą „O

nie zawierają wpisów obciążających, podczas gdy w rzeczywistości w obu działach istnieje szereg wpisów obciążeń hipotecznych, które nie zostały wykreślone. Wynika to bezpośrednio ze szczegółowej analizy treści owej księgi. Mianowicie, przy wpisach odnoszących się do hipotek ustanowionych na rzecz P (hipoteki wpisane pod numerami:) oraz B S.A. (hipoteki wpisane pod numerami:) brak jest w rubryce „Wykreślenia” wpisów o ich wykreśleniu. Z kolei w dziale III tejże księgi widnieją niewykreślone wpisy rygorów nr oraz Wpisy te mają związek z długami A B m.in. wobec P

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

Poza powyżej opisanymi zaświadczeniami, M C wydała także inne zaświadczenia wieczystoksięgowe na wniosek tego samego z powodów, działając początkowo jako pracownik Państwowego Biura Notarialnego, a następnie Sądu Rejonowego

Przedstawione powyżej dokumenty mają bezpośredni wpływ na sytuację prawną Skarżącego. Niektóre z nich zostały wykorzystane jako dowód w toku ww. postępowania zawisłego przed Sądem Okręgowym w W Wydział III Cywilny, sygn. akt:

w sprawie o wydanie zbiorów Muzeum , tj. około muzealiów, gdzie Muzeum występuje po stronie pozwanej.

W tym miejscu należy także zasygnalizować, iż w powyższym postępowaniu został podniesiony zarzut braku legitymacji czynnej spadkobierców A B , co zostanie dokładniej opisane w dalszej części niniejszej skargi. Niemniej jednak, wypada podnieść, że w przypadku, gdyby spadkobiercy A B wykazali tożsamość muzealiów, do których zgłaszają roszczenie, z muzealiami należącymi do przedwojennego Muzeum i oddanymi w zastaw przez jego właściciela, A B , P , to nie mogliby oni dochodzić wydania na swoją rzecz tych muzealiów jako objętych nadal zastawem (obecnie na rzecz Banku G

), albowiem istotnym rodzajowi elementem zastawu jest zgodnie z art. 307 § 1 k.c. uprawnienie wierzyciela do posiadania rzeczy objętej zastawem, a wyłączenie właściciela (dłużnika) od tego uprawnienia. Wobec powyższego inkryminowane dokumenty mają ogromne znaczenie dla Skarżącego i niewątpliwie bezpośrednio determinują jego sytuację prawną.

Mając na uwadze powyżej opisane okoliczności faktyczne, niewątpliwym jest, że dokumenty w postaci zaświadczeń wieczystoksięgowych, w których poświadczono nieprawdę w sposób bezpośredni naruszają dobra prawne Skarżącego, a zatem winien on posiadać status pokrzywdzonego przestępstwami określonymi w art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego.

c) Postępowanie przygotowawcze

Pismami z dnia -03-2008 r. oraz -03-2008 r. Skarżący wniósł do Prokuratury Rejonowej w W zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu określonego w art. 271 § 1 kodeksu karnego – tj. przerobienia dokumentu oraz tzw. intelektualnego fałszerstwa dokumentów. Następnie Skarżący wniósł pismem z dnia -03-2008 r. o przejęcie sprawy do prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w W sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonowej W , sygn. akt: oraz jednocześnie uzupełnił wcześniej złożone zawiadomienia.

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

W związku z powyższym Prokuratura Okręgowa w W Wydział VI ds. Przesłępczości Gospodarczej wszczęła postępowanie przygotowawcze pod sygn. akt:

Następnie sprawa była prowadzona przez Prokuraturę Rejonową W pod sygnaturą akt: Przedmiotowe postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia -06-2010 r.

Na postanowienie to Skarżący wniósł zażalenie do Sądu Rejonowego w W , zmierzające do kontynuowania śledztwa przez prokuraturę.

W zażaleniu Skarżący wytknął kardynalne błędy popełnione przez prokuraturę w postępowaniu przygotowawczym związane z nieprzeprowadzeniem czynności prowadzących do ustalenia, czy w inkryminowanych zaświadczeniach zawarte zostały nieprawdziwe informacje, czy w ogóle takie zaświadczenia mogły zostać wydane i czy zachodziła którakolwiek z form winy po stronie osób odpowiedzialnych za wydanie przedmiotowych dokumentów. Co do tej ostatniej kwestii, Skarżący wytknął też zignorowanie w postanowieniu dowodów przeprowadzonych przez samą prokuraturę w trakcie śledztwa i wykazujących merytoryczną zasadność zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przedmiotowego przestępstwa.

d) Postępowanie sądowe

Wobec umorzenia tegoż postępowania Skarżący, jak powiedziano, wniósł zażalenie do Sądu Rejonowego w W , który po rozpoznaniu zażalenia wydał postanowienie o sygn. akt: z dnia -02-2011 r. w którym w punkcie 3 postanowił pozostawić bez rozpoznania zażalenie w zakresie dotyczącym poświadczenia nieprawdy w powyższych zaświadczeniach wieczysto-księgowych oraz posługiwania się nimi – wobec wniesienia go przez osobę nieuprawnioną, czyli Muzeum (Skarżącego). Sąd nie odniósł się zatem do samej merytorycznej strony przedmiotowego postępowania przygotowawczego i jego rażących wad, a jedynie ograniczył się do przeprowadzenia szerokiego wywodu abstrakcyjnego o charakterze prawnym pojęcia 'pokrzywdzonego' w aspekcie materialnoprawnym oraz procesowym.

Następnie pismem z dnia -03-2011 r. Skarżący, jako pokrzywdzony, wniósł zażalenie na powyżej wskazany punkt przywołanego postanowienia Sądu. W wyniku owego zażalenia Sąd Rejonowy w W Wydział II Karny – Sekcja Postępowania Przygotowawczego wydał postanowienie z dnia -04-2011 r., sygn. akt: , w którym zażalenia nie uwzględnił i utrzymał w mocy swoje wcześniejsze, zaskarżone postanowienie. Sąd rozpatrując zażalenie, podobnie jak wcześniej Sąd w postanowieniu z dnia -02-2011 r. nie odniósł się do merytorycznych aspektów niniejszej sprawy, a jedynie odniósł się do wskazania, że zażalenie zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną.

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

Na każdym etapie postępowania, Skarżący prezentował swój status, jako pokrzywdzonego omawianymi przestępstwami i jednocześnie uzasadniając, w jaki sposób jego dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone przez owe przestępstwa.

II. STAN PRAWNY

A. W okresie wydawania inkryminowanych zaświadczeń zagadnienie statusu dawnych ksiąg wieczystych oraz tego, jakie są kategorie dokumentów informujących o zawartości ksiąg, były przedmiotem regulacji:

1. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 lipca 1986 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych założonych przed dniem 1 stycznia 1947 r. oraz utraty mocy prawnej niektórych takich ksiąg (Dz. U. Nr 28, poz. 141)
2. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1992 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 29, poz. 128 z późn. zm.).

Rozporządzenie z 1986 r. wprowadza dla ksiąg wieczystych założonych przed rokiem 1947 – a więc w tym i dla przedmiotowych ksiąg – określenie „księgi dawne”. Pojęcie to odnosi się do ksiąg, które do chwili wejścia w życie tegoż rozporządzenia nie zostały zamknięte w oparciu o wcześniej obowiązujące przepisy. Rozporządzenie to różnicuje księgi dawne na takie, które tracą moc prawną i podlegają zamknięciu z dniem 01 stycznia 1989 r. oraz na takie, które moc prawną zachowują. Stosownie bowiem do § 5 ust. 1 rozporządzenia z dnia 1 stycznia 1989 r. *tracą moc prawną i podlegają zamknięciu z urzędu księgi dawne nie zawierające w działach odpowiadających działowi drugiemu, trzeciemu i czwartemu obecnej księgi wieczystej wpisów dokonanych po dniu 31 grudnia 1946 r.*

Zgodnie natomiast z § 3 tegoż rozporządzenia *w księdze dawnej dopuszczalne jest dokonywanie wpisów dotyczących wykreślenia obciążeń, odłączenia z księgi jednej z nieruchomości nią objętych lub części nieruchomości, która ma stanowić odrębną nieruchomość, dotyczących ograniczeń w rozporządzaniu nieruchomością oraz hipoteki przymusowej.*

W świetle powyższego, pomimo zamknięcia takich ksiąg z dniem 01-01-1989 r., zamknięciu nie mogły podlegać księgi, w których od 1947 r. następowały wpisy w działach II, III, IV – tj. m.in. przedmiotowe księgi obejmujące nieruchomości po A B . W księgach tychże po dniu 31 grudnia 1946 r. dokonywane były następujące wpisy w działach odpowiadających działowi II oraz IV.

Wobec faktu, iż księgi te nie stały się księgami zamkniętymi, należało i należy prowadzić je według przepisów aktualnie obowiązujących – stosownie do § 1 rozporządzenia z 1986 r. O fakcie, iż księgi te mają status ksiąg czynnych (nie zamkniętych) świadczą także znamiona zewnętrzne. Mianowicie, nie zostały one przekazane do zasobów archiwów państwowych – znajdują się w zasobie Sądu Rejonowego

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

w W Tymczasem księgi wieczyste, które w myśl przywoływanego rozporządzenia z 1986 r. utraciły moc prawną i zostały zamknięte, podlegały przekazaniu do właściwych archiwów państwowych – zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia.

Księgi te nie zostały również oznakowane poprzez przekreślenie na krzyż czerwonymi liniami stron zawierających wpisy – stosownie do § 37 rozporządzenia z 1992 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Wykazanie, że powyższe księgi nie mają statusu ksiąg zamkniętych przesądzało o rodzaju dokumentów, jakie mogą być wydawane przez Sąd prowadzący księgę wieczystą. Inkryminowane dokumenty wystawione przez M C mają mianowicie charakter informacji (zaświadczeń) o treści ksiąg wieczystych. Zaświadczenia wydaje się natomiast wyłącznie dla zamkniętych ksiąg wieczystych. Natomiast dla ksiąg „czynnych” wydawane mogą być wyłącznie odpisy, a nie zaświadczenia.

Okoliczności wyżej przywołane, w ocenie Skarżącego, wykluczają omyłkowe uznanie przedmiotowych ksiąg za zamknięte, przez pracownika Sądu wystawiającego inkryminowane zaświadczenia. Wobec tego niewątpliwie wyczerpane zostały znamiona przestępstw określonych w art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego, a co za tym idzie, podmiot pokrzywdzony tymi przestępstwami winien mieć możliwość obrony swoich praw przed niezawisłym sądem.

B. Drugą - a pierwszorzędną co do ciężaru gatunkowego (zadłużenie A B wobec Skarbu Państwa, przewyższające wartość jego majątku i mające bezpośrednie skutki dla jego współczesnych następców prawnych) - kwestią jest istnienie wpisów hipotecznych obciążających nieruchomości po A B

Stosownie do art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece z dnia 06 lipca 1982 r. (tj. Dz. U. 2001, Nr 124, poz. 1361 z późn. zm.) organy i podmioty prawa wiąże zasada domniemania wiarygodności ksiąg wieczystych. Stosownie do jego ust. 1 *domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym*. Natomiast zgodnie z ust. 2 tegoż artykułu *domniemywa się, że prawo wykreślone nie istnieje*.

Mając na uwadze powyższe, skoro opisane we wcześniejszej części niniejszej skargi wpisy obciążające przedmiotowe nieruchomości nie zostały wykreślone, to zgodnie z przedstawionym domniemaniem przedmiotowe hipoteki są wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym i w dalszym ciągu istnieją. Dopiero bowiem ich wykreślenie, przeprowadzone zgodnie z określonymi prawem procedurami, skutkowałoby uznaniem, że hipoteki te nie istnieją.

Mając na uwadze powyższe koniecznym jest również zwrócenie uwagi na aktualną sytuację prawną następców prawnych A B

Fakt zgłoszenia przez następców A B roszczeń do nieruchomości w ocenie Skarżącego ma istotne znaczenie dla przedmiotowej sprawy. Oznacza on bowiem, że sporne stało się przejście własności tych nieruchomości na Skarb

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

Państwa w drodze reformy rolnej w 1944 r.

W sytuacji, gdyby właściwe organy sądowe lub administracyjne potwierdziłyby owe roszczenia spadkobierców A B , to przedmiotowe nieruchomości na powrót przeszłyby do dyspozycji spadkobierców, a wówczas zaktualizowałoby się i nabrało wagi zagadnienie, czy nieruchomości te obciążone są prawami na rzecz osób trzecich (np. hipotekami), czyli tymi prawami, które ujawnia się w Działach III i IV ksiąg wieczystych.

Zdaniem Skarżącego wagi tej nie pozbawia nawet fakt, iż nominalna wartość dawnych długów na skutek denominacji w 1950 r. oraz w 1994 r. dziś zmalała do kwot symbolicznych. Taka ocena opiera się chociażby na widocznej, na gruncie kodeksu cywilnego, drodze do złagodzenia skutków denominacji poprzez zastosowanie waloryzacji sądowej (art. 358¹ § 3 k.c.) w połączeniu z zasadą słuszności wyrażoną w art. 5 k.c. (na którą Trybunał Konstytucyjny w ostatnim czasie zwraca uwagę w kontekście denominacji).

Nadto, niewykluczonym jest, iż istnienie zadłużenia na rok 1939 może nawet w bezpośredni sposób wpływać na sytuację prawną spadkobierców A B , z uwagi na:

- po pierwsze, możliwość ewentualnego wystąpienia przeciwko Skarbowi Państwa z roszczeniami odszkodowawczymi za bezprawne wywłaszczenie;
- po drugie, w wypadku, gdyby stan zadłużenia hipotecznego A B w 1939 r. wpłynął na wycenę tej części jego majątku, która zalicza się do „mienia zabużańskiego” (A B był właścicielem nieruchomości nie tylko wokół W lecz także na B , a za długi swe odpowiadał całym majątkiem niepodzielnie);
- po trzecie, nie można wykluczyć, że stan takich obciążeń może odegrać w przyszłości znaczenie m.in. w ramach ewentualnej reprivatyzacji w naturze.

W tym miejscu ujawnia się kluczowe znaczenie hipotek ustanowionych przed 1939 r. na nieruchomości D i in. w kontekście przedawnienia wierzytelności. Mianowicie w myśl art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece *przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnień wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Wobec tego wierzyciel hipoteczny może uzyskać zaspokojenie swojej wierzytelności nawet wówczas, gdyby wierzytelność ta uległa przedawnieniu.*

W konsekwencji powyższego, jeżeli właściwe organy uznałyby twierdzenia następców A B , że jakaś z nieruchomości pochodząca z dóbr (w tym nieruchomość D , obejmująca zespół pałacowo-parkowy , należący dziś do Skarbu Państwa, a będący w użytkowaniu wieczystym Skarżącego) nie podlegała reformie rolnej (i w związku z tym nigdy nie stała się własnością Skarbu Państwa), to każdorazowy właściciel nieruchomości po A B musi liczyć się z tym, że następcy prawni przedwojennego wierzyciela hipotecznego (dziś jest to państwowy Bank G , jako następcą P , reprezentujący interesy Skarbu Państwa) będą żądać zaspokojenia swego długu z owej nieruchomości.

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

Natomiast patrząc na przedmiotowe zagadnienie z drugiej strony, wykazanie, że hipoteka obciążająca nieruchomości przed 1939 r. już nie figuruje w księdze wieczystej (a więc, że – została z księgi wieczystej wykreślona), daje każdorazowemu właścicielowi nieruchomości pewność, że przedwojenne długi A B nie będą od niego egzekwowane – gdyż nawet jeśli nie zostały spłacone, to i tak (jako nie chronione hipoteką) uległy już przedawnieniu.

Powyższe rozważania odnoszą się także do zakresu ewentualnych roszczeń odszkodowawczych następców prawnych A B przeciwko Skarbowi Państwa w razie, gdyby okazało się, że jakieś nieruchomości po A B przejęte przez Skarb Państwa z naruszeniem przepisów o reformie rolnej zostały po wojnie zbyte przez Skarb Państwa. Mianowicie gdyby, hipoteki zachowały swą moc prawną, roszczenia odszkodowawcze wobec Skarbu Państwa mogłyby być pomniejszane o wartość tych hipotek. Ustalenie natomiast, że nieruchomości w chwili zbycia były wolne od obciążeń hipotecznych (przewyższających ówczesną wartość tych nieruchomości) niewątpliwie wpłynęłoby na drastyczne zwiększenie wysokości roszczeń odszkodowawczych przeciwko Skarbowi Państwa.

C. Kolejną sferą, gdzie w ocenie Skarżącego istnienie hipotek na nieruchomości D może mieć zasadnicze znaczenie prawne, jest wskazany powyżej spór o muzealia Muzeum , toczący się przed Sądem Okręgowym w W (sygn. akt:). Wskazać należy, iż większość z dawnych muzealiów w 1933 roku zostały oddane przez A B w zastaw pod zabezpieczenie długów wobec P , tych samych, których zabezpieczeniem były przedmiotowe hipoteki.

Z uwagi na fakt, iż skutki prawne zastawu są analogiczne do hipoteki (tyle, że odnoszą się do rzeczy ruchomych), kwestia istnienia hipotek na rzecz P wpływa bezpośrednio na ustalenie, że na chwilę obecną zastaw muzealiów także nie wygasa – co winno z kolei skutkować oddaleniem pozwu o wydanie muzealiów przeciwko Skarżącemu (Muzeum) z uwagi na brak legitymacji czynnej następców prawnych A B . W przypadku bowiem, gdyby wykazali oni tożsamość muzealiów, do których zgłaszają roszczenie, z muzealiami należącymi do przedwojennego M i oddanymi w zastaw przez jego właściciela, A B , P , to nie mogliby oni dochodzić wydania na swoją rzecz tych muzealiów jako objętych nadal zastawem (obecnie na rzecz Banku G

), albowiem istotnym rodzajowi elementem zastawu jest zgodnie z art. 307 § 1 k.c. uprawnienie wierzyciela do posiadania rzeczy objętej zastawem, a wyłączenie właściciela (dłużnika) od tego uprawnienia.

Jedno z inkryminowanych zaświadczeń (z dnia -11-1997 r., L.dz.), złożone zostało właśnie w sprawie , toczącej się przed Sądem Okręgowym w W . Zaświadczenie to stanowi dowód na okoliczność niestnienia długów po A B wobec P , a co za tym idzie – wygaśnięcia powyższego

zastawu na muzealiach. Przedmiotowe zaświadczenie niewątpliwie nabiera szczególnego znaczenia dowodowego z uwagi na domniemanie zawarte w art. 244 § 1 kodeksu postępowaniu cywilnego (Dz. U. 1964, Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), zgodnie z którym *dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zastało w nich urzędowo poświadczone*. Bez wątplenia zaświadczenia te mają charakter dokumentów urzędowych w rozumieniu art. 244 kpc.

Powyższe okoliczności jednoznacznie przemawiają za przyznaniem Skarżącemu statusu pokrzywdzonego przestępstwami z art. 271 § 1 oraz art. 273 k.k.

III. PRZEPISY NARUSZAJĄCE KONSTITUCYJNE PRAWA I WOLNOŚCI

Przepis art. 271 § 1 ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) stanowi, że funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadczka w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Rodzajowym przedmiotem ochrony, do którego odnosi się owe przestępstwo jest wiarygodność dokumentów. Indywidualnym przedmiotem ochrony tego przepisu jest natomiast **zaufanie pokrzywdzonego** oraz ogółu obywateli do prawdziwości dokumentów wystawionych przez osoby specjalnie do tego powołane oraz zaufanie mocodawców do rzetelności osób upoważnionych do wystawiania dokumentów (*Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz do artykułów 222-316. Tom II, pod red. prof. dr hab. Andrzej Wąsek, red. dr hab. Robert Zawłocki, C.H. Beck 2004*). Bezsprzecznym jest, że przez poświadczenie nieprawdy w przedmiotowych dokumentach dobro prawne Skarżącego zostało bezpośrednio naruszone.

Wobec powyższego nie sposób uznać, by w wyniku przestępstwa polegającego na poświadczeniu nieprawdy w dokumencie przez funkcjonariusza publicznego lub inną osobę upoważnioną do wystawienia dokumentu nie było podmiotów pokrzywdzonych.

Zgodnie natomiast z art. 273 ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) kto używa dokumentu określonego w art. 271 lub 272, podlega grzywnie, karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do lat 2.

Przedmiot ochrony przestępstwa określonego w przywołanym przepisie jest tożsamy z przedmiotem ochrony przestępstwa określonego w art. 271 § 1, wobec czego aktualne pozostają tu uwagi poczynione podczas jego przedstawiania.

Kancelaria Radców Prawnych

Andrzej Drozd Andrzej Stankiewicz Adam Własów
spółka partnerska

ul. Dmowskiego 15/9
80-243 Gdańsk
tel. (+48 58) 345 47 51, fax: (+48 58) 340 55 77
e-mail: sekretariat@kancelarie.gda.pl
www.kancelarie.gda.pl

NIP: 9570932231
REGON: 220175887
KRS: 0000249689
rachunek bankowy: Bank Zachodni WBK S.A.
nr 24 1090 1098 0000 0001 0492 2588

IV. UZASADNIENIE ZARZUTÓW NIEZGODNOŚCI Z KONSTYTUCJĄ

1. Zasada prawa do sądu oraz zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych praw

Art. 45 ust 1 Konstytucji RP formułuje w sposób ogólny zasadę określaną mianem prawa do sądu. W myśl tej zasady każdy ma prawo do dochodzenia swych praw przed właściwym, niezależnym, bezstronnym i niezawisłym sądem.

W świetle powyżej przytoczonych okoliczności nie sposób stwierdzić, by poświadczanie w dokumentach nieprawdy przez funkcjonariuszy publicznych lub inne osoby uprawnione do wystawiania dokumentów oraz posługiwanie się takimi dokumentami nie naruszało, w konkretnych przypadkach, dóbr prawnych poszczególnych podmiotów, a tym samym nie dawało możliwości skorzystania z instrumentów przewidzianych dla ochrony swoich praw przed sądem – stosownie do konstytucyjnie zagwarantowanego prawa do sądu. Niewątpliwie natomiast w przedmiotowej sprawie poświadczenie nieprawdy w zaświadczeniach wieczysto-księgowych naruszały w sposób bezpośredni dobra prawne Skarżącego.

Wobec powyższego przepisy art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego, w zakresie, w jakim odmawiają przyznania poszczególnym podmiotom statusu pokrzywdzonego należy uznać za naruszające zasadę prawa do sądu – wyrażoną w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Brak bowiem nadania takiego statusu zamyka podmiotom pokrzywdzonym w związku ze sporządzaniem i następnie posługiwaniem się dokumentami poświadczającymi nieprawdę możliwości obrony swoich dóbr prawnych, naruszonych przedmiotowymi przestępstwami.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 08-11-2001 r., sygn. akt: P 6/2001 wskazał, że na prawo do sądu składa się w szczególności: 1) prawo dostępu do sądu, tj. prawo do uruchomienia procedury przed sądem – organem o określonej charakterystyce (niezależnym, bezstronnym i niezawisłym), 2) prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności oraz 3) prawo do wyroku sądowego, tj. prawo do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia danej sprawy przez sąd.

W świetle powyższego, nie może budzić wątpliwości, iż art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego naruszają szeroko rozumianą zasadę prawa do sądu. Jak słusznie zauważył Trybunał Konstytucyjny w przywołanym wyroku, z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP wynika jednoznacznie wola ustrojodawcy, aby prawem do sądu objąć możliwie najszerszy zakres spraw, z zasady demokratycznego państwa prawa zaś płynnie dyrektywa interpretacyjna zakazująca zawężającej wykładni prawa do sądu.

Wobec tego nie można znaleźć uzasadnienia dla działania ustawodawcy, który
Kancelaria Radców Prawnych

wyłączył możliwość występowania pokrzywdzonego przy przestępstwach określonych art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego.

Z zasadą prawa do sądu sprzężony jest zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw. Art. 77 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, że ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw.

W doktrynie i orzecznictwie zakaz zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw uważa się wręcz za element konstrukcyjny prawa do sądu. Zakaz ten jest swoistego rodzaju wytyczną działania dla ustawodawcy, iż zakazów tego typu nie można wprowadzać – na przyszłość. Natomiast w odniesieniu do prawa obowiązującego, jeśli zawiera ono tego rodzaju zakaz, winno ono zostać uchylone jako sprzeczne z Konstytucją RP.

Niewątpliwie przepisy art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego zamykają drogę sądową do dochodzenia naruszonych praw i wolności, gdyż ustawodawca nieprzewidując możliwości występowania przy tego rodzaju przestępstwach pokrzywdzonych, uniemożliwił dochodzenie swoich praw i wolności podmiotom, których dobra prawne zostały bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo – tj. podmiotom, uznanym w myśli art. 49 § 1 ustawy Kodeks postępowania karnego z dnia 06 czerwca 1997 r. (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.) za pokrzywdzone.

2. Zasada sprawiedliwości społecznej oraz zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa

Konstytucja RP w art. 2 ustanawia ogólną zasadę sprawiedliwości społecznej. Stosownie do tegoż artykułu, Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Niewątpliwie jest to jedna z fundamentalnych zasad demokratycznego państwa. Wynika z niej pośrednio także konieczność zabezpieczenia w najwyższym możliwym stopniu poszanowania praw i wolności jednostki.

Niewątpliwie ograniczenie podmiotom pokrzywdzonym przez przestępstwa określone w art. 271 § 1 oraz art. 273 kodeksu karnego możliwości dochodzenia swoich praw, wobec nieprzyznania im statusu pokrzywdzonych, jest wyłomem od zasady sprawiedliwości społecznej.

Zasada sprawiedliwości społecznej jest normą konstytucyjną adresowaną do wszelkich organów władzy publicznej – zarówno do organów stosujących prawo, jak i do organów je stanowiących. Winna ona wytyczać kierunki rozwoju ustawodawstwa, stanowiąc tak dla parlamentu, jak i dla całego aparatu państwowego, nakaz, by jego działalność służyła realizacji tej zasady.

Zgodnie więc z zasadą sprawiedliwości społecznej, status podmiotów pokrzywdzonych w wyniku popełnienia przestępstw określonych w kodeksie karnym -
Kancelaria Radców Prawnych

części szczególnej, rozdziale XXXIV - pt. Przepięstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, w tym w art. 271 § 1 oraz art. 273, winien zostaó zrównany ze statusem pokrzywdzonych innymi rodzajami przepięstw. Wobec tego niewątpliwie powinni oni mieó moŹliwość uczestniczenia na etapie postępowania przygotowawczego na zasadach strony, czy następnie jako oskarŹyciel posiłkowy na etapie postępowania przed sądem.

Niewątpliwie zatem nieprzyznanie podmiotom pokrzywdzonym statusu pokrzywdzonego w rozumieniu art. 49 § 1 kodeksu postępowania karnego jest niezgodne z zasadą sprawiedliwosci społecznej, wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP.

Z art. 2 Konstytucji RP wynika również zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Pomimo, iż zasada ta nie została bezpośrednio wyartykułowana w Konstytucji RP, to Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał na wynikanie jej z zasady demokratycznego państwa prawa. Trybunał Konstytucyjny wskazał tak m.in. w wyroku z dnia 21-03-2001 r., sygn.: K 24/00.

Wobec powyższego niewątpliwym jest, że ustawodawca winien stanowić prawo w taki sposób, by budowało ono zaufanie wśród obywateli i innych pomiotów prawa. Bezsprzecznym jest natomiast, że skoro podmioty pokrzywdzone w związku z popełnieniem przepięstw określonych w art. 271 § 1 oraz 273 kodeksu karnego nie mogą dochodzió swoich praw w postępowaniu sądowym, z uwagi na nieprzyznanie im statusu pokrzywdzonego, to nie mogą one odczuwać zaufania do państwa i co za tym idzie do stanowionego przez nie prawa.

W świetle tego co powyżej przedstawiono zarzuty skargi naleŹy uznaó za w pełni uzasadnione.

Andrzej Drozd
RADCA PRAWNY

Załączniki:

1. pełnomocnictwa SkarŹącego wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej *ona z odpisem z rejestru*
2. kopie orzeczeń z uzasadnieniami:
 - a) postanowienie Sądu Rejonowego w W Wydział II Karny - Sekcja Postępowania Przygotowawczego z dnia kwietnia 2011 r., sygn. akt:
 - b) postanowienie Sądu Rejonowego w W Wdział II Karny - Sekcja Postępowania Przygotowawczego z dnia lutego 2011 r., sygn. akt:
 - c) postanowienie Prokuratury Rejonowej W z dnia czerwca 2010 r., sygn. akt:
3. pięó odpisów skargi z załącznikami ad 2
Kancelaria Radców Prawnych